

XUSTIFICACIÓN (Consúltese tamén <http://webs.uvigo.es/multitrad/>)

Xustificación do título proposto, argumentando o seu interese académico, científico ou profesional

1. Xustificación académica

A finais do século XX, os Estudos de Tradución experimentan en Europa un desenvolvemento sen precedentes na súa vertente multimedia (dobre, subtitulada, tradución de páxinas web, programas informáticos e videoxogos), que é paralelo á revolución no mundo das comunicacións a través da canle dobre auditivo e visual. No momento actual, no que as fronteiras tenden a desaparecer ien o que os intercambios comunicativos a nivel europeo vai in crescendo, é previsible que a demanda de profesionais cualificados neste ámbito aumente.

Dende os estudos pioneiros de Fodor (1976) coa súa descrición do concepto de sincronía ou Delabastita (1989), que explorou as relacións entre culturas a través dos produtos fílmicos e televisivos, ata as investigacións máis recentes de Díaz Cintas e Remael (2007) ou Chaume (2004), que analizan novas formas de subtitulado (fantitles, dubtitles, etc.) ou a problemática de versións multilingües respectivamente, percorreuse un camiño curto en anos pero longo e frutífero en publicacións e desenvolvementos técnicos no que se refire a transvasamentos multimedia (cf. Gambier, 1994, 1996, 1998, 2001 o Gottlieb, 1994, 2000). España foi un dos países destacados na contribución a este campo do saber polo que respecta a tese de doutorado, publicadas logo como monografías ou artigos en revistas especializadas (Agost, 1999; Ballester, 1999; Chaume, 2003, 2004; Díaz-Cintas, 1997, 2001, 2003; Fuentes Luque, 2000; Igrexas, 2009; Izard, 1999; Orero, 2001; Zabalbeascoa, 1993; etc.).

Na actualidade, os estudos multiplícanse e diversifican en canto a temática e fins, tal e como recolle Mayoral (2001) nunha panorámica atinada. Na tarefa de dotalos de coherencia, cómpre destacar o traballo dos grupos de investigación nas distintas universidades españolas, entre os que poden citarse, entre outros, os seguintes: U. do País Vasco (congreso anual Transvasamentos Culturais, con 4 libros de actas como resultado, organizado por Palleiros, Santamaría, Eguiluz e Meiriño), U. de Granada, U. Autónoma de Barcelona (posgrao presencial e en liña de tradución audiovisual organizado por Piar Orero, entre outros), U. Jaume I, U. Pompeu Fabra e U. Vigo (3 edicións de cursos de extensión universitaria relacionados coa tradución subordinada: dobre, subtitulado e publicidade e 3 libros froito dos devanditos cursos, publicados por Lorenzo e Pereira en 2000, 2001 e 2004). Con todo, esta prolífica actividade investigadora non foi suficientemente explotada nas aulas, probablemente pola inercia derivada do estatismo tradicional nos plans de estudos: hai unha elevada demanda destas traducións, pero a formación dos que se lle dedican é escasa e case sempre resultado do autodidactismo.

	<p>2. Xustificación social</p> <p>Aínda que a sociedade e o mundo empresarial demandan cada vez máis profesionais que sirvan de "ponte entre linguas e culturas nos medios" (Internet, empresas de informática, empresas de dobraxe, laboratorios de subtítulado, asociacións de persoas con minusvalía auditiva ou visual que esixen medios audiovisuais accesibles, etc.), non existe unha correspondencia entre esta necesidade social e a formación ofrecida en universidades e noutros centros formativos aos futuros profesionais. Son moitas as voces que reclaman cursos específicos e, a xeito de exemplo que resume este sentir, poderíamos citar a de F. Magalhães, presidente da Associação Portuguesa de Tradutores, quen na súa obra <i>Da Tradução Profissional em Portugal. Estudo sociolóxico</i> (1996, Lisboa: Colibri) se queixa da deficiente formación que hai en Portugal en tradución de subtítulos, a pesar de ser este o país europeo no que máis se traduce e no que todas as películas se exhiben con subtítulos. En canto ás necesidades de mediación interlingüística na web, o Consello de Europa desenvolveu, entre 1996 e 1999, o programa MLIS (Multilingual Information Society Program), establecendo como prioridade no capítulo 7 do informe final a necesidade de fomentar a localización en Internet. Por outro lado, e segundo un estudo da Universidade de California, Berkeley (Lyman e Varian, 2000), na web hay uns 550.000 millóns de documentos (95% abertos ao público), e a información en liña está crescendo a un ritmo de 7,3 millóns de páxinas web ao día. [...] A produción anual de información en todo o mundo é de 1.500 millóns de <i>gigabites</i>, dos cales, o 93% se creou en formato dixital no ano 1999 (Castells 2001:108).</p>
<p>Referentes externos á universidade</p>	<p>Na actualidade, existen en España e fóra dela, varios programas de posgrao, todos eles de orientación profesionalizante e algúns con varios anos de experiencia na formación de expertos en tradución multimedia. Polas súas características e popularidade entre os egresados das facultades de tradución e interpretación de toda España, incluída a da Universidade de Vigo, tomaron como referencia para a elaboración da presente memoria os seguintes programas de posgrao:</p> <p>NACIONAIS</p> <ul style="list-style-type: none"> - O <i>Postgrado de Traducción Audiovisual Online</i> da Universidade Autónoma de Barcelona (http://mem.uab.es/onptav/) que comezou en 2002 e conduce á obtención de tres posibles titulacións: o título de "Diplomatura de Postgrado en Traducción Audiovisual", o de "Diplomatura de Postgrado en Accesibilidad a los Medios de Comunicación" e o de "Máster en Traducción Audiovisual". Inclúe entre os seus contidos teoría da TAV, dobraxe, multimedia, subtítulado, audiodescrición, localización de videoxogos, subtítulado para xordos e refalado. - O <i>Master de Traducción Audiovisual</i> desta mesma universidade (UAB) (http://www.fti.uab.es/pg.audiovisual/), que

comezou en 2001 e deu orixe ao posgrao anterior mantense en modalidade presenza. Ademais dos contidos anteriormente especificados, inclúe voces superpostas.

- O *Master Universitario en TAV aplicada a la subtitulación y al doblaje* da Universidad de Sevilla (<http://www.cfp.us.es/web/contenido.asp?id=3314>) oferta contidos de subtitulado, dobraxe, axuste, subtitulada para xordos e audiodescrición para invidentes.
- O *Master en Doblaje, Traducción y Subtitulación* da Universidad Europea de Madrid (<http://www.uem.es/postgrado/master-en-doblaje-traduccion-y-subtitulacion?gclid=CK3Qr4qsiJ0CFYNU4wodtQvp6w>) ten módulos de Tecnoloxías aplicadas á dobraxe e a subtitulación, tradución audiovisual, dobraxe e locución e xestión e produción multinacional.
- O *Master en TAV, Subtitulado para Sordos y Audiodescrición* da Universidad de Las Palmas de Gran Canaria (<http://www.posgrados.ulpgc.es/msa/msa3/inicio.html>) oferta contidos de TAV, subtitulado, subtitulado para xordos, dobraxe, voces superpostas, localización de videoxogos e audiodescrición. A súa terceira edición foi o curso 2007-2008.

INTERNACIONAIS

- *MA in Audiovisual Translation* en Roehampton University (Londres) (<http://www.roehampton.ac.uk/postgraduate-courses/audiovisual-translation/index.html>) ten contidos de teoría da tradución, subtitulado interlingüístico, dobraxe, voces superpostas, localización de videoxogos, subtitulada para xordos, audiodescrición para cegos, ferramentas de tradución e localización.
- *MA in Audiovisual Translation* en University of Surrey (<http://www.surrey.ac.uk/postgraduate/taught/coursedetails.php?url=audiovisualtranslation>) ofrece módulos de teoría da TAV, lingüística aplicada, TAV intralingüística (SPS o AD) e TAV interlingüística (subtitulado).

A partir da consulta dos títulos citados, a comisión redactora concluíu que resultaría adecuado ofrecer unha estrutura con catro módulos de formación: teórico, audiovisual, de localización de software de propósito xeral e de localización de videoxogos, especificamente. Da consulta dos planos de estudo dos másteres da UAB e Roehampton deduciuse a conveniencia de organizar o módulo de audiovisual en tres ámbitos: subtitulado, dobraxe e voces superpostas. A existencia de másteres orientados especificamente á adaptación de material audiovisual para persoas con deficiencias auditivas e visuais (Universidade das Palmas) aconsellou a introdución de contidos destas características no módulo correspondente do máster que aquí se presenta. A distinción que recolle a proposta entre un módulo de localización de

	<p>software xeral e outro orientado especificamente á localización de videoxogos atende á experiencia dos títulos ofertados en Roehampton e As Palmas.</p>
<p>Descrición dos procedementos de consulta internos e externos utilizados para a elaboración do plano de estudos</p>	<p>A Facultade de Filoloxía e Tradución (a partir de agora FFT) veu participando ao longo dos últimos anos en todos os foros, locais, nacionais e internacionais nos que se tratou a adaptación das actuais titulacións ao novo marco derivado do acordo de Bolonia. Nese sentido, estivemos presentes nas reunións de decanos e equipos directivos de facultades de humanidades celebrados en Alacante en Abril de 2007 ou en Oviedo en marzo de 2008, en Graz (Austria), en Abril de 2006, así coma en reunións periódicas en diferentes cidades galegas cos outros decanos, tanto das facultades de filoloxía, coma do ámbito de humanidades.</p> <p>A FFT, conforme ao previsto no seu Regulamento de Réxime Interno, dispón dunha Comisión Permanente que executa os acordos da Xunta de Centro entre as reunións desta, así coma dunha Comisión de Docencia, na que están representados os Departamentos e que actúa no referente á planificación do ensino.</p> <p>1. Descrición dos procedementos de consulta internos</p> <p>Tomamos en conta as directrices e recomendacións do Vicerreitorado de Titulacións e Convergencia Europea da Universidade de Vigo dadas en xornadas informativas e a través do "Regulamento dos estudos oficiais de posgrao da Universidade de Vigo".</p> <p>Tendo en conta a inminente transformación das titulacións actuais en graos con contidos a veces substancialmente diferentes, realizouse unha avaliación dos coñecementos que aportarán as/os futuras/os graduadas/os en "Estudos de galego e español", en "Linguas estranxeiras" en "Tradución e Interpretación", así como no resto dos graos da Universidade de Vigo que potencialmente darían acceso ao máster en tradución multimedia. Para iso, creouse unha comisión de traballo, composta por docentes da licenciatura e do grao de tradución e interpretación, e con experiencia na docencia de tradución audiovisual tanto en estudos de licenciatura coma de posgrao. Nomeouse, así mesmo, a seguinte Comisión Académica do Máster Universitario en Tradución Multimedia, en cumprimento do artigo 4 do Regulamento de estudos de Posgrao da Universidade de Vigo:</p>

Comisión Académica do Máster Universitario en Tradución Multimedia	
Presidenta	Dra. Marta García González
Secretario	Dr. Joan Miquel Verges
Representante da Comisión de Calidade do Centro	Dra. Rosa Pérez Rodríguez
Vogal 1	Dr. Oscar DiazFouces
Vogal 2	Dra. Ana Pereira Rodríguez
Vogal 3	Dra. Lourdes Lorenzo
Vogal 4	Dr. Carlos Garrido

2. Descrición dos procedementos de consulta externos

Realizáronse consultas co profesorado visitante dos cursos de doutorado impartidos na FFT así como con outras/vos docentes de Tradución e Interpretación de universidades estranxeiras. Tomamos en conta as directrices e recomendacións do Real Decreto 1393/2007, das liñas xerais para a implantación dos estudos de grao e posgrao no Sistema Universitario Galego do Consello Galego de Universidades, do "Protocolo de avaliación para a verificación de títulos universitarios oficiais (grao e posgrao) " e da "Guía de apoio para a elaboración da memoria para a solicitude de verificación de títulos oficiais (grao e posgrao)".

Ademais, realizouse unha avaliación comparativa dos posgraos ofertados na actualidade tanto do sistema universitario español como do espazo universitario europeo (vide. Supra 2.2), a través das páxinas web e programas dos devanditos posgraos e mediante os informes "Os programas de doutorado en Tradución e Interpretación na Universidade española" (Virgier e Monteagudo, 2005), dispoñible en liña <http://www.uji.es/publ/edicions/jfi10> e "Doctorate Programmes in Europe's Universities" (European University Association), dispoñible en liña [:http://www.eua.be/fileadmin/user_upload/files/Publications/Doctoral_Programmes_in_Europe_s_Universities.pdf](http://www.eua.be/fileadmin/user_upload/files/Publications/Doctoral_Programmes_in_Europe_s_Universities.pdf).

Procedemento documentado para o establecemento,

Véxase o PE01 en Procedementos pdf (Procedementos Estratéxicos) – Documentación xeral.
http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=101&id=1351:pe01

revisión e actualización da política e os obxectivos de calidade	
Política de calidade	<p>Véxase o Capítulo 4 do MSGIC: Política e Obxectivos de Calidade.</p> <p>http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rokdownloads&view=file&Itemid=95&id=1053:sigc-1-manual-do-sistema-interno-de-garantia-de-calidade</p>
Obxectivos de calidade	<p>Despois da reunión da Comisión de Calidade de xullo e setembro de 2011, establecéronse os seguintes obxectivos de calidade (inclúense os resultados numéricos do curso 2011-12):</p> <ul style="list-style-type: none"> - Mellorar a difusión dos obxectivos do plano de estudos. A información sobre os obxectivos do plano de estudos está na páxina web da Facultade no apartado de información pública. - Mellorar os procedementos de captación e admisión de estudantes. A Comisión de Calidade aprobou un plano de captación de alumnado, para graos e posgraos, que se xunta como anexo. - Mellorar o sistema de avaliación e os procedementos xerais de calidade do ensino. Fíxose un informe sobre a avaliación dos tres cursos implantados. Os coordinadores revisan o sistema de avaliación de cada materia e axéitano, cando for preciso, ás recomendacións aprobadas pola Facultade en 2010. - Igualar ou superar o 4,2/7 puntos de satisfacción nas enquisas de estudantes onde se trate o tema da planificación. 3,99/7. - Mellorar os procedementos para a recollida de queixas e suxestións. Á parte do protocolo tradicional, que consiste no rexistro dunha queixa ou suxestión no rexistro do decanato, habilitouse unha aplicación informática na páxina web da Facultade que permite, despois dunha identificación, rexistrar queixas e suxestións. - Número de queixas inferior o 5% do alumnado de novo ingreso. Non hai queixas do alumnado de novo ingreso. - Índice de satisfacción igual ou superior o 4,2/7 puntos no programa de acollida realizado. 4,85/7. - Igualar ou superar o 4,2/7 puntos de satisfacción nas enquisas ó alumnado sobre o PAS da Facultade. 4,05/7. - Igualar ou superar o 4,2/7 puntos de satisfacción nas enquisas ó alumnado sobre recursos para a aprendizaxe. 4,52/7. - Igualar ou superar o 4,2/7 puntos de alumnado que valora positivamente o grao de competencia que acadou. 4,82/7.

	- Igualar ou superar a media da Universidade nas enquisas de avaliación docente (sobre 5).
Plano de mellora	Véxase Planos de mellora – Documentación xeral. http://webs.uvigo.es/fft/index.php?option=com_rockdownloads&view=file&Itemid=101&id=1325:mestrado-trad-multimedia